

คู่มือปฏิบัติงาน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักปลัดฯ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

คำนำ

ด้วยปัจจุบันสาธารณภัย ยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศของโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างของสังคมไทย จากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ประชาชนจึงมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว แผ่นดินไหว สึนามิ และภัยจากที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย การรั่วไหลของสารเคมี อุบัติเหตุบนท้องถนน รวมทั้งสาธารณภัย หรืออุบัติเหตุต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สำนักปลัดฯ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงมีภารกิจในด้านการป้องกันก่อนเกิดภัย ลดปัจจัยเสี่ยงการเกิดภัย การแก้ไขปัญหา การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย และบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยที่เกิดขึ้น ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและประสบการณ์ ทราบในขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สามารถให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที

ดังนั้น คณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ จึงได้รวบรวมเนื้อหาสาระ บทบาทหน้าที่ ลักษณะงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดทำเป็นรูปเล่มไว้ เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน ตลอดจนจนเป็นการสร้างความเข้าใจ และความร่วมมือต่าง ๆ ตามภารกิจหลักของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ ลักษณะงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สามารถบรรเทาความเดือดร้อน และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันท่วงที

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. นิยามคำศัพท์	๒
๔. สถานที่ตั้ง	๔
๕. แนวทางปฏิบัติ	๔
๖. การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน	๖
๗. การอพยพ	๘
ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการช่วยเหลือเหตุสาธารณภัยกรณีฉุกเฉิน	๑๐
แผนผังแสดงขั้นตอน การให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย	๑๑
แผนผังแสดงขั้นตอน การให้ความช่วยเหลือแจกจ่ายน้ำอุปโภค-บริโภค	๑๒
ภาคผนวก	๑๓
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑๔

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

๑. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

จากสถานการณ์สาธารณภัยในปัจจุบัน มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีความซับซ้อน และทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีสาเหตุมาจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศของโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีโอกาสอาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นตามมาด้วย ทั้งภัยที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว แผ่นดินไหว สึนามิ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย ภัยจากการคมนาคมขนส่ง อุบัติเหตุบนท้องถนน ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย ตลอดจนอุบัติเหตุอื่น ๆ เป็นต้น และด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ราบลุ่มติดชายฝั่งทะเล มีแม่น้ำท่าจีนเป็นแม่น้ำสายหลัก นอกจากนี้ยังมี คูคลองสาขาหลายสาย และเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ โดยประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ค้าขาย และประมง จึงมีแหล่งชุมชนที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ทำให้มีความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย เพลิงไหม้บ้านเรือนประชาชน และโรงงานอุตสาหกรรมได้ตลอดเวลา ซึ่งอาจขยายเป็นวงกว้างสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมหาศาล นอกจากนี้ในช่วงฤดูฝนอาจจะประสบปัญหาอุทกภัย วาตภัย คลื่นพายุซัดฝั่ง (Storm Surge) และน้ำทะเลหนุนสูงเอ่อล้นตลิ่งไหลเข้าท่วมขังบ้านเรือนประชาชน โรงงานอุตสาหกรรม เส้นทางคมนาคม และพื้นที่การเกษตร สำหรับในช่วงฤดูแล้งปริมาณน้ำจืดจากพื้นที่ตอนบนมีปริมาณน้อย ทำให้น้ำทะเลที่มีระดับสูงและมีแรงดันมากกว่าไหลย้อนกลับเข้าสู่แม่น้ำท่าจีน ทำให้เกิดปัญหาน้ำเค็มรุกล้ำ สร้างความเสียหายต่อพื้นที่การเกษตรและระบบเศรษฐกิจ รวมทั้งประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดสำหรับการอุปโภคบริโภคเป็นวงกว้าง

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ได้เล็งเห็นถึงผลกระทบจากสถานการณ์สาธารณภัยต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่และระบบเศรษฐกิจ จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเป็นการป้องกัน ระวังเหตุ และบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดจากธรรมชาติ และภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์

๒.๒ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและให้การช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ให้สามารถกลับมาดำรงชีวิตได้ตามปกติ

๒.๓ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสามารถนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการรับมือสถานการณ์ของภัย รวมทั้งสามารถให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้นได้

๓. นิยามคำศัพท์

การป้องกัน (Prevention) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นล่วงหน้าทั้งทางด้านโครงสร้าง และที่มีใช้ด้านโครงสร้าง เพื่อลดหรือควบคุมผลกระทบในทางลบจากสาธารณภัย

การลดผลกระทบ (Mitigation) หมายถึง กิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบทางลบจากสาธารณภัย และยังหมายถึงการลดและป้องกันมิให้เกิดเหตุหรือลดโอกาสที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย

การเตรียมความพร้อม (Preparedness) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัย เพื่อเตรียมพร้อมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างทันการณ์ และมีประสิทธิภาพ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) หมายถึง การจัดตั้งองค์กรและการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมรับมือและการฟื้นฟูบูรณะ

การฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation) หมายถึง การฟื้นฟูสภาพเพื่อทำให้สิ่งที่ถูกต้องหรือได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยได้รับการช่วยเหลือ แก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิม รวมทั้งให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตตามสภาพปกติได้โดยเร็ว

หน่วยงานของรัฐ หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่หมายความรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายรวมถึงองค์กรบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการจังหวัด หมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด **รองผู้อำนวยการจังหวัด** หมายถึง นายกองัดการบริหารส่วนจังหวัด

ผู้อำนวยการอำเภอ หมายถึง นายอำเภอ

ผู้อำนวยการท้องถิ่น หมายถึง นายกองัดการบริหารส่วนตำบล, นายกเทศมนตรี

ผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น หมายถึง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๐

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอ และทำหน้าที่ช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นแห่งพื้นที่ หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่

๔. สถานที่ตั้ง

สำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร และศูนย์เครื่องจักรกลองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตำบลมหาชัย อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร

๕. แนวทางปฏิบัติ

เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อรองรับสถานการณ์สาธารณภัย ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการปฏิบัติ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร จัดเตรียมและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เหมาะสม รวมทั้งการวางแผนทางการปฏิบัติการณ์ให้พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ เพื่อให้เกิดความพร้อมทุกด้านและทุกภาคส่วน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การป้องกันและลดผลกระทบ ๑.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย	- ประเมินความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมในเขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัย
๑.๒ การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัย - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถใช้งานได้ร่วมกัน - กระจายข้อมูลด้านสาธารณภัยไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติการ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑.๓ การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความรู้ความตระหนักด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	<ul style="list-style-type: none">- สนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ให้มีบทบาทในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง- เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน- พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มและเป็นที่น่าสนใจ- ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาค เอกชน และอาสาสมัครต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง
๑.๔ การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและเครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย	<ul style="list-style-type: none">- ขุดลอกแม่น้ำ คู คลอง เพื่อรองรับน้ำ และสามารถระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว- จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ- ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางถนนเพื่อการสัญจร
๒. การเตรียมความพร้อม ๒.๑ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน	<ul style="list-style-type: none">- จัดทำคู่มือและจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินและแผนสำรองของหน่วยงาน และมีการฝึกซ้อมแผน- จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง- กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่- จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัยและส่งสัญญาณเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบล่วงหน้า- จัดเตรียมเส้นทางอพยพและจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยสำหรับคนและสัตว์เลี้ยง- กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุม การจราจรและการสัญจรภายในเขตพื้นที่- จัดระบบการดูแลสิ่งของบริจาคและการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย- จัดทำบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๒.๒ ด้านบุคลากร	<ul style="list-style-type: none">- ประเมินความเสี่ยงภัยและความล่อแหลมในเขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการ วิเคราะห์ ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ- จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัย
๒.๓ ด้านเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และพลังงาน	<ul style="list-style-type: none">- จัดเตรียมเครื่องจักรกลยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมใช้งานได้ทันที- จัดทำบัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ของหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน- พัฒนาเครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ด้านสาธารณภัย ให้ทันสมัย- จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับชุมชน- จัดเตรียมระบบเตือนภัย- จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง/แหล่งพลังงานสำรอง
๒.๔ ด้านการเตรียมรับสถานการณ์	<ul style="list-style-type: none">- จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ อำเภอบ้านพญาบาล ไฟฟ้า ประปา ตำรวจ ทหาร ฯลฯ- มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงานนั้น- กำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลาของ หน่วยงาน

๖.การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว หรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น โดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๒. เพื่อรักษาชีวิต ทรัพย์สิน และสภาวะแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ

หลักการปฏิบัติ

การดำเนินการของศูนย์บรรเทาสาธารณภัย องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร ดังนี้

๑. กรณีเมื่อเกิดสาธารณภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การรับแจ้งเหตุ	ประชาชน / ผู้นำชุมชน / อาสาสมัคร / องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เป็นผู้แจ้งเหตุ ช่องทางการแจ้งเหตุ - วิทยุสื่อสารช่องความถี่ ๑๖๒.๕๒๕ MHz. - โทรศัพท์ ๐-๓๔๔๕-๐๓๑๙ - โทรศัพท์สายด่วน ๐๙-๓๘๘๕-๕๒๕๘ - กลุ่ม Line ชมรมนักดับเพลิงสาครบุรี
๒. การระงับเหตุ	เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บรรเทาสาธารณภัย
๓. การประสานหน่วยงานต่าง ๆ	- กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสาคร - สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรสาคร - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ - อำเภอ - โรงพยาบาล - ตำรวจ - ทหาร - ไฟฟ้า - ประปา - มูลนิธิ อาสาสมัคร องค์กรการกุศล - ฯลฯ
๔. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	- ปฏิบัติการค้นหา และให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย - การระงับเหตุเพลิงไหม้ , อุทกภัย ภัยอื่น ๆ - ประชุมพยาบาลผู้ประสบภัย และนำส่งโรงพยาบาลต่อไป - ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
๕. การรายงานสถานการณ์	- รายงานผู้บังคับบัญชาโดยทันทีเมื่อทราบเหตุ - รายงานสถานการณ์ขณะเกิดเหตุ - รายงานสรุปสถานการณ์หลังเกิดเหตุ
๖. การอพยพ	เมื่อไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้และจำเป็นต้องอพยพให้ดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายอย่างเป็นระบบ

๗. การอพยพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ สามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายให้เป็นไปอย่างมีระบบ ประชาชนมีขวัญ กำลังใจ ไม่ตื่นตระหนกหรือเสียขวัญ สามารถอพยพไปยังศูนย์พักพิงได้อย่างปลอดภัย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายส่วนราชการมาอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย ให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง

หลักการปฏิบัติ

๑. การเตรียมการอพยพ

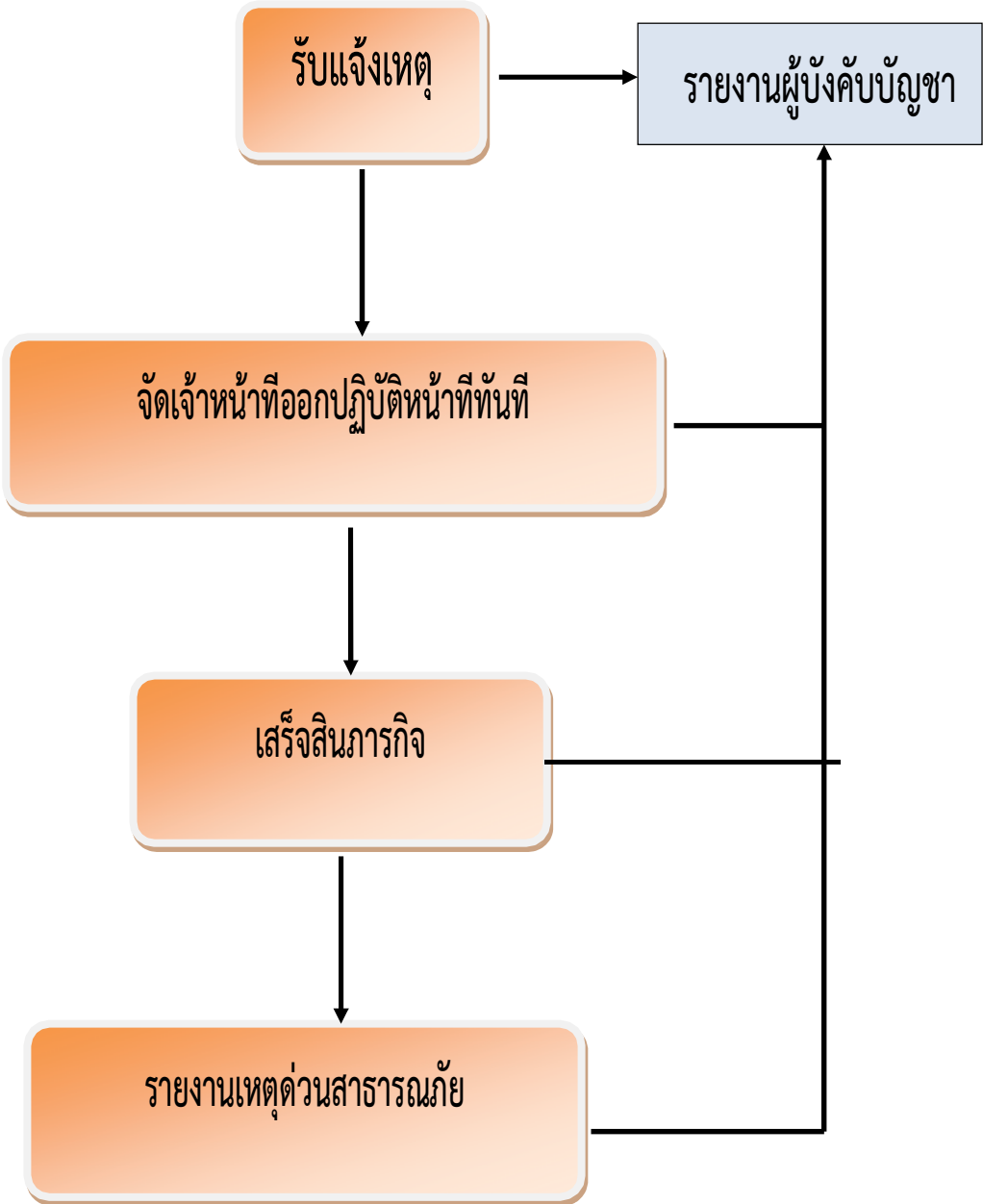
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงสาธารณภัย	- จัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง
๒. เตรียมการเกี่ยวกับการอพยพ	- สำรวจพื้นที่ - เตรียมสถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยง - กำหนดเส้นทางหลัก และสำรองสำหรับการอพยพ - จัดทำป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัย ป้ายบอกเส้นทางอพยพทั้ง เส้นทางหลักและเส้นทางรอง - จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะที่จำเป็นต่อการอพยพ - จัดลำดับความสำคัญของการอพยพ โดยจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน - กำหนดจุดนัดหมายและพื้นที่รองรับการอพยพ - จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยที่สั้น ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ให้ประชาชนได้ศึกษา
๓. จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินหรือหน่วยอพยพ	จัดทบทวนและฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ
๔. จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน	จัดประชุมหรือฝึกอบรม

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๕. ทบสวนและฝีกซ้อมแผนระบบเตือนภัย และแผนอพยพ	- ฝีกซ้อมแผนทั้งแบบปฏิบัติการบนโต๊ะ และแบบปฏิบัติการจริง
๖. ตรวจสอบการทำงานระบบสื่อสาร	- ทดสอบระบบวิทยุสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ - ฝีกซ้อมแผนอพยพ
๗. แจ้งประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย ว่ามีความเสี่ยงต่อภัยประเภทใด เช่น อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย	- จัดประชุมหมู่บ้าน/ชุมชน - ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๒. การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการรักษาความปลอดภัย

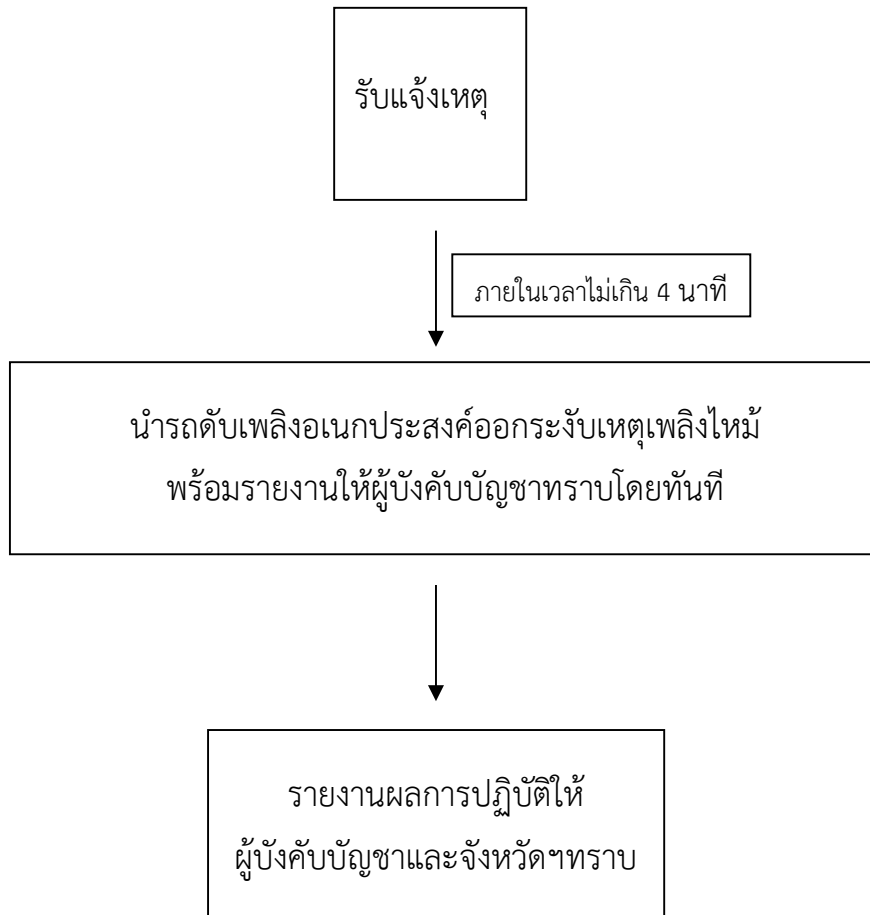
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย	- จัดเตรียมพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพ และสัตว์เลี้ยง - จัดเตรียมและดูแลความสะอาดของห้องน้ำ ที่นอน อาหาร น้ำดื่ม และสิ่งแวดลอมให้ถูกสุขลักษณะ - จัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน - จัดระเบียบพื้นที่อพยพ โดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน เป็นกลุ่มครอบครัวหรือกลุ่มชุมชน - จัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อเป็นการตรวจสอบจำนวนผู้อพยพ - จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับในกรณีพื้นที่ไม่เพียงพอ
๒. การรักษาความปลอดภัย	- จัดระเบียบเวรยามทั้งในสถานที่อพยพ และบ้านเรือนของผู้อพยพ

ขั้นตอนการดำเนินงาน
ด้านการช่วยเหลือเหตุสาธารณภัยกรณีฉุกเฉิน

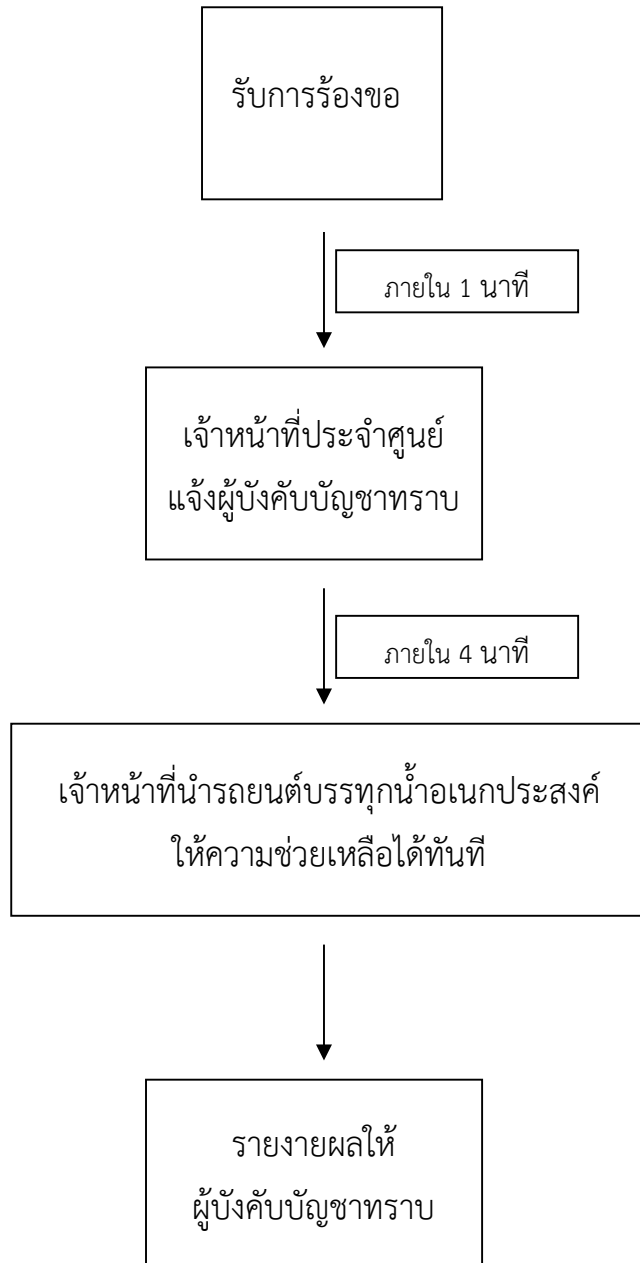

แผนผังแสดงขั้นตอน

การให้ความช่วยเหลือด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย
ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

แผนผังแสดงขั้นตอน
การให้ความช่วยเหลือแจกจ่ายน้ำอุปโภค-บริโภค
ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
2. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗
4. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖

แบบรับแจ้งเหตุฯ ศูนย์บรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ประจำวันที เดือน พ.ศ.

รับแจ้งเหตุ สถานที่เกิดเหตุ

เลขที่..... ถนน ซอย หมู่ที่

ตำบล อำเภอ จังหวัด

เวลาเกิดเหตุ

ช่องทางรับแจ้งเหตุ วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ประจำศูนย์บรรเทาสาธารณภัย (0-3445-0319)
 กลุ่ม LINE งานบรรเทาสาธารณภัย ช่องทางอื่น ๆ

การดำเนินการ นำรถยนต์/เครื่องจักรกล/วัสดุ ไปดำเนินการ ดังนี้

- รถยนต์กระบะตรวจการณ์ ทะเบียน กข-5809 สค รถกระบะเข้าดับเพลิงและกู้ภัย ทะเบียน บจ-823 สค
- รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ทะเบียน บจ-2400 สค รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ทะเบียน บจ-2401 สค
- เครื่องสูบน้ำ..... รหัส.....
- เครื่องสูบน้ำ..... รหัส.....
- รถยนต์/เครื่องจักรกลอื่น ๆ
- วัสดุอื่น ๆ

รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

1. ปฏิบัติหน้าที่.....
2. ปฏิบัติหน้าที่.....
3. ปฏิบัติหน้าที่.....
4. ปฏิบัติหน้าที่.....
5. ปฏิบัติหน้าที่.....
6. ปฏิบัติหน้าที่.....

ดำเนินการเสร็จสิ้นวันที่ เวลา.....

ลงชื่อผู้รับแจ้งเหตุ
(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบคำร้องทั่วไป

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง

เรียน นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร

ข้าพเจ้า.....หมายเลขประชาชน.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ

.....จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....มีความประสงค์

ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำร้อง

(.....)